

aldrig paa Akkord med Raaheden". Derfor forstaar vi heller ikke, hvorledes mange af vore bedste Mænd kan købe betingede Straffedomme, ovennævnte § 6 og andre gode Ting for en saadan Raahed, som Pryglestraffen er, — hvorledes man kan købe Fremskridt for Tilbageskridt. Vi forstaar overhovedet ikke, hvorledes disse Mænds *Overbevisning* kan til-lade en saadan *Handel*.

Og derfor ønsker vi ikke Prygleloven gennemført til Trods for § 6.

Det skal aldrig med Rette kunne siges, at Danmarks Kvinder har haft Del i Indførelse af Pryglestraf.

Og endelig: derfor staar Kvinderne der endnu uberoligede og med hele deres Harme og Ængstelse, raabende til Mændene:

Hjælp os mod Raaheden, men ikke med en ny Raahed. Har I virkelig en god Vilje til at hjælpe os, saa lad ikke selve *Maalet* blive unaaet paa Grund af Eders egen Strid om *Midlet*. Hjælp os med Midler, der er os værdige!

Protestmødet i Koncertpalæet.

Mens prygleloven i disse dage behandles i landstinget, søges der rundt i landet rejst en stærk opinion mod den.

Den liberale vælgerforening i København havde i tilslutning hertil den 13de april indstævnet til et stort møde i koncertpalæet, — hvor alle 1500 siddepladser var optagne. Det var nemlig ingen ringere end prof. Høffding — prof., overlæge Friedenreich — samt kriminalretsassessor dr. jur. Tybjerg, der med myndighed udtalte fordømmelsesdommen over lovforslaget.

Efter at overretssagfører, docent Oskar Johansen var valgt til ordstyrer, indledede prof. Høffding:

En betydningsfuld lov er denne, der i så høj en grad har formået at sprænge de politiske rammer.

For første gang i mange år ser jeg mig i overensstemmelse med mine juridiske kolleger i landstinget.

Det, der har fremtvunget dette lovforslag, er principet: øje for øje og tand for tand, det almindelige gengældelses- og hævnprincip. Harme og hævn er nødvendige for retten; men det er ingen retfærdighed — gengæld er ingen maalestok for straf, og det er ikke selvfølgelig, at straffen skal ligne forbrydelsen — man vil aldrig bogstavelig kunne tage øje for øje og tand for tand. Allerede A. S. Ørsted påviste gengældelsesprincipets uretfærdighed.

Der er desuden det uværdige ved dette forslag, at forbryderen behandles som en genstand — til skræk og advarsel som den skudte glente på bondens ladedør.

Der er i det 19. århundrede to grundtanker i retslæren, som ikke kan krænkes uden at sænke vort eget niveau:

1) Hvor hårdt en forbryder end forser sig, bør man ikke glemme, at han er led af samfundet og som sådan skal bevares for samfundet. Vi bør måle vor fremgang ved vor evne til at afpasse hensynet til samfundet med hensynet til individet.

2) kan samfundet aldrig vide sig fri for de forbrydelser, der begås: Jo flere forbrydelser, des mere ufuldkomment er samfundet. I det ideale samfund findes ingen forbrydelser.

Straffen er et enkelt middel til at forbedre samfundet, jævnsides sociale og økonomiske midler.

Men denne lovs opfattelse betegner et tiltilbageskridt, en sænkning af vort åndelige niveau.

Tybjerg:

Det lovforslag, der ligger paa landstingets bord, er i højeste grad mærkeligt. Det kaldes et eksperiment og skal gælde 6 år. Det bærer i den grad hastværkets præg, at man skulde tro det udarbejdet i 11te time. Det indeholder en stor fare deri, at prygleloven er koblet sammen med gode reformer. Thi disse vil efter de 6 års forløb ikke kunne fornys uden prygletillægget. Der tales om professionelle voldsmand — slige findes ikke — nok professionelle tyve — men ingen ernærer sig af at overfalde sagesløse folk. Uheldigt virker loven overfor børn. For tiden er det overladt politiet at tage affære, og børn under 15 år straffes ikke — slipper med advarsel og i graverende tilfælde en opdragelsesanstalt. Efter loven skal 14 års børn straffes lig 18 års — i heldigste tilfælde betinget straf. Det vigtigste middel til at redde børn fra at blive bøller tages os ud af hænderne. Vi trænger ikke til prygl, hverken børn eller voksne, men til opdragelsesanstalter som i udlandet. Men det nævnes ikke i forslaget. Lovgivningsmagten har her behandlet en alvorlig sag på en uforsvarlig måde.

Friedenreich:

Min følelse overfor dette lovforslag er en dyb skamfølelse. Det er en skam for Danmark overfor udlandet og overfor efterverdenen. Vi vil få beskyldning for at være en nation med rå tænke-måde, og det værste